

Saksdokumenter:

KR 14.1/12 Personalreglement

KR 14.2/12 Økonomiinstruks for Kirkerådet

KR 14.3/12 Eksempler på delegasjonsreglement fra Oslo og Møre bispedømmer

Delegasjonsreglement for Kirkerådet

Sammendrag

Kirkerådet kan med hjemmel i Regler for Kirkerådets virksomhet § 9, pkt. 2, fastsette et delegasjonsreglement. Med "Kirkerådet" menes i denne sammenheng det valgte rådet, jf. kirkeloven § 25. Formålet med et slikt reglement er å gi en oversikt over hvilken myndighet som er tildelt rådets leder, arbeidsutvalget, daglig leder av rådet og råd/utvalg, og som kan utføres på vegne av Kirkerådet, samt å definere oppgavefordelingen slik at de oppgaver som ligger til Kirkerådet kan forvaltes på en effektiv, forsvarlig og rettslig korrekt måte.

Hovedbegrunnelsen for å delegere er at Kirkerådet skal kunne avlaste seg selv fra å treffe avgjørelser i rutinesaker, slik at de får bedre tid til å ta seg av de større sakene av politisk og prinsipiell art.

I saksorienteringen gis en oversikt over de saksfelter og forskrifter der Kirkerådet har beslutningsmyndighet og på hvilke områder som Kirkemøtet har delegert myndighet til Kirkerådet, til daglig leder, KR/AU eller andre.

På bakgrunn av dette materialet og de erfaringer som er gjort foreslås det at bestemmelser om dette både mht. delegasjonsområder, rammer for delegasjon og hvem som får delegert myndighet tas inn i et delegasjonsreglement.

Forslag til vedtak

Kirkerådet ber om at forslag til delegasjonsreglement bearbeides ut fra de momentene som fremkom på møtet, og legges frem på et senere møte i Kirkerådet.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet kan med hjemmel i Regler for Kirkerådets virksomhet § 9, pkt. 2, fastsette et delegasjonsreglement:

Kirkerådet fastsetter i særskilt delegasjonsreglement hvilken myndighet som er tildelt rådets leder, arbeidsutvalget og daglig leder av rådet.

Regler for Kirkerådets virksomhet ble fastsatt av Kirkemøtet 14. november 1997 med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke § 25 siste ledd. Med ”Kirkerådet” menes i denne sammenheng det valgte rådet. I kl § 25 tredje ledd er Kirkerådets rolle nærmere fastsatt: «*Kirkerådet forbereder de saker som skal behandles av Kirkemøtet, iverksetter Kirkemøtets beslutninger og leder for øvrig arbeidet mellom Kirkemøtets samlinger.*»

Kirkerådet er i lover og forskrifter delegert myndighet til å fatte vedtak. Myndigheten er delegert til Kirkerådet enten fra departementet eller fra Kirkemøtet, og KR bør vurdere om det er grunnlag for og hensiktsmessig å delegere slik myndighet videre til leder, arbeidsutvalget, daglig leder eller til eventuelle utvalg.

Kirkerådet er i liten grad tillagt myndighet til å fatte vedtak eller enkeltvedtak i iht. forvaltningslovens bestemmelser, jf. forvl § 2 bokstav a og b, som også normalt vil medføre klageadgang. De fleste saker vil være av forskriftskarakter, jf. forvl § 2 bokstav c, som medfører krav til saksforberedelse, bl.a. høring, men hvor det normalt ikke er åpnet for klageadgang, selv om det i selve forskriften/reglene kan være åpnet for det. Kirkemøtets og Kirkerådets beslutningsmyndighet på dette området, som forvaltningsorgan, vil være hjemlet i lov eller forskrift.

Formålet med et delegasjonsreglement

Formålet med et slikt reglement er både å få en oversikt over hvilken myndighet som er tildelt rådets leder, arbeidsutvalget og daglig leder av rådet, samt å definere oppgavefordelingen mellom disse slik at de oppgaver som ligger til Kirkerådet kan forvaltes på en effektiv, forsvarlig og rettslig korrekt måte.

Hovedbegrunnelsen for å delegere er at rådet ikke skal trenge å treffe avgjørelser i rutinesaker, slik at det blir bedre tid til saker av politisk og prinsipiell art.

Det er ikke tidligere utarbeidet et delegasjonsreglement i Kirkerådet, og saken vil være tjent med at det tas tid til en foreløpig behandling i Kirkerådet med videre bearbeiding i administrasjonen før endelig vedtak fattes i et rådsmøte. Det er utarbeidet forslag til et generelt reglement ut fra de behov og erfaringer som er gjort. Rådet bes imidlertid vurdere om det er grunnlag for eller behov for å ha et mer detaljert delegasjonsreglement som redegjør for hvilke konkrete bestemmelser som er delegert til hvem.

Gjeldende reglement som gir bestemmelser om delegasjon

Kirkerådet har fastsatt enkelte reglement som gir nærmere bestemmelser om forholdet mellom råd og daglig leder, og som inneholder en rekke delegasjonsbestemmelser. Reglement som Kirkemøtet har fastsatt i medhold av utøvelse av myndighet fra staten, vil være stadfestet av fagdepartementet, FAD.

Det er fastsatt personalreglement for Kirkerådet, som omhandler Kirkerådets og direktørens rolle i forbindelse med tilsetninger.

Videre har Kirkerådet i juni 2005 fastsatt et økonomireglement, «Intern instruks for økonomiforvaltningen i Kirkerådet», i henhold til «Reglement for økonomistyring i staten» og departementets «Økonomiinstruks for Kirkerådet». I reglementet er det fastsatt hvilke fullmakter Kirkerådet og direktør har. Kirkerådet fastsetter budsjetttrammene for den enkelte avdeling og direktøren har fullmakt til å disponere Kirkerådets økonomi og ressurser innenfor de rammer som KR setter.

Innen Hovedavtalen i Staten er det inngått en Tilpasningsavtale for Kirkerådet 27.aug. 2009 knyttet til medbestemmelse. Avtalen omhandler retningslinjer vedr. organisering av samarbeidet og personalpolitikk.

Kirkemøtet 1996 har også fastsatt reglement for representasjon på vegne av Den norske kyrkja, representasjon på vegne av KM, medregnet KR, MKR og SKR.

Kirkemøtets forretningsorden inneholder bestemmelser om hvem som er delegert fullmakter til å forestå ulike funksjoner i forbindelse med KM. Det gjelder forholdet mellom KR, leder av KR, direktøren, KR's sekretariat og dirigentskapet.

Disse reglementene vil ikke bli behandlet i dette saksdokumentet.

Det kan i visse sammenhenger oppstå spørsmål om delegasjon til leder og daglig leder i MKR og SKR, både fra de respektive råd og fra Kirkerådet og ev. Kirkerådets direktør. Dette vil vi komme inn på nedenfor. Mandatet for disse råd er fastsatt av Kirkemøtet og vil på den ene siden kunne følge delegasjonsbestemmelsene som fastsettes av KR, samtidig som disse i administrative og økonomiske saker er underordnet Kirkerådets direktør. Det synes derfor ikke å være behov for særskilte delegasjonsreglement for disse rådene.

Delegasjon

Delegasjon innebærer at man utruker andre med en myndighet man selv har. Et organ med myndighet til å treffe avgjørelser/vedtak, overfører en viss myndighet til andre til å utføre et bestemt oppdrag på vegne av organet. Delegasjon medfører ikke at ansvaret forsvinner fra det delegerende organet. Dette beholder sin overordnede kompetanse, både til å tilbakekalle delegasjonsfullmakten, og til å kunne gi instruks om hvordan den tildelte avgjørelsesmyndigheten skal utøves – generelt eller i den enkelte sak. Det delegerende organet beholder også muligheten til i en viss grad å omgjøre vedtak truffet i

medhold av delegasjon. Det delegerende organet gir altså ikke fra seg myndighet, men ”låner” den bort, og vil fortsatt ha plikt til å følge opp og kontrollere utøvelsen av den delegerte myndigheten. Oppfølgingen og en ev. instruksjon om utøvelsen må på den annen side ikke gå så langt at den undergraver grunnlaget for delegasjonen. Delegert myndighet overføres til noen man har tillit til at kan utføre oppdraget på en god måte. En best mulig klargjøring av rollene, vil bidra til en ivaretar sine respektive roller på en god måte.

Vedtak truffet i medhold av delegasjon er like endelig som om det hadde vært truffet av Kirkerådet selv. I bestemmelser der det er brukt formuleringen ” Kirkerådet selv”, vil det normalt ikke være adgang til delegasjon.

Det vil alltid være en diskusjon om det er hensiktsmessig og formelt riktig å delegere mest mulig eller minst mulig til leder, arbeidsutvalg eller direktør. I en del saker vil vurderinger og vedtak i hovedsak være klarlagt gjennom politiske vedtak og signaler, instruksjoner eller tidligere praksis. I slike saker vil det være naturlig at direktøren drøfter med Kirkerådets leder eller arbeidsutvalget om delegasjon er hensiktsmessig

Videredelegasjon

Det er ulike typer delegasjon:

Ekstern delegasjon: delegasjon utenfor organet, f.eks. at Norsk kirke i utlandet/Sjømannskirken ivaretar oppgaver på vegne av Den norske kirke

Intern delegasjon: delegasjon innenfor organet

Subdelegasjon: den som har fått delegert myndighet, kan videredelegere den, dersom det ikke er bestemt noe annet.

Et underordnet organ kan videredelegere eller subdelegere til annet organ i den utstrekning dette kan anses faglig forsvarlig og ikke er i strid med forutsetninger i lov eller i delegasjonsvedtaket til vedkommende organ. Videre er det også alminnelig antatt at det er adgang til intern delegasjon innen ett og samme organ, og til utvalg opprettet av organet for å ivareta organets oppgaver. Det forutsettes da at dette er faglig forsvarlig og at det motsatt ikke er fastsatt i lov eller delegasjonsvedtak.

I saker der et organ eller person handler på vegne av det organet som har myndighet, skal det alltid vises til den hjemmel som gir vedkommende myndighet til å fatte vedtak.

Rapportering

For å opprettholde tilliten som ligger til grunn for et delegasjonsreglement, fordres det en god rapporteringspraksis. Der man har benyttet seg av delegasjonsfullmakten, bør dette orienteres om til det delegerende organet. På denne måten kan det føres en viss kontroll, og man kan da enten velge å gripe inn eller gi sin tilslutning ved å ta beslutningen eller orienteringen til følge, eller man kan vurdere å gjøre om på delegasjonsreglementet hvis man opplever at det er nødvendig for fremtidige saker.

Forholdet mellom råd og administrasjon

Kirkerådet skal ha en daglig leder av virksomheten, jf. kl § 25 tredje ledd. Daglig leder/direktøren har fullmakt til å lede virksomheten, organisere arbeidet, forestå saksforberedelse, følge opp de vedtak Kirkerådet gjør osv. Dette er ikke delegasjon, men følger av normal rollefordeling mellom råd og daglig leder, og er således ikke en sak som berører delegasjonsreglementet.

Saker som Kirkerådet har delegert til leder og/eller daglig leder o.a.

Det vil kunne være aktuelt å delegere fullmakter til lederen, men det kan skape uklare kompetanseforhold og kommandolinjer. Hovedordningen har vært og bør fortsatt være at myndighet som skal delegeres fra Kirkerådet delegeres til daglig leder av administrasjonen, dvs. direktøren. Direktøren kan videredelegere til underordnede å fatte vedtak. Disse vil da utøve myndigheten på direktørens vegne og ansvar. Normalt bør delegert myndighet kun gis til avdelingsdirektører.

Når det gjelder kommunikasjon overfor media i saker som Kirkerådet har til behandling, vil direktøren i samråd med lederen vurdere hvilke saker som skal håndteres av hvem, og om visse saker bør ivaretas av/delegeres til kommunikasjonsdirektøren. Normalt vil det være slik at direktøren uttaler seg i forkant av behandlingen i Kirkerådet, mens lederen uttaler seg når rådet har fattet vedtak.

Direktørens har selvstendig ansvar for å organisere virksomheten slik direktøren finner det mest hensiktsmessig. Direktøren opptrer da ikke på fullmakt eller delegasjon, men iht. instruks. Dette gjelder daglig drift, forberedelse og iverksettelse av Kirkerådets vedtak.

I bestemmelser der det heter at Kirkerådet «selv» fatter vedtak, vil det normalt ikke være adgang til delegasjon. For øvrig legges det til grunn at delegasjon er tillatt.

Spørsmålet om delegasjon fra MKR og SKR til respektive ledere eller generalsekretær i forhold til den administrative ledelsen for hele virksomheten, vil i tvilstilfeller måtte avklares og drøftes med direktøren.

Oversikt over bestemmelser der Kirkerådet har fått delegert myndighet iht. lover og forskrifter, og videredelegasjon til direktør og andre.

Oversikt nedenfor viser hvilke områder og saker som Kirkemøtet har delegert til Kirkerådet med nærmere henvisning til når delegasjon ble gitt og hva som er delegert. Det gjelder også saker som er videredelegert til AU, daglig leder o.a. Delegerte fullmakter av mer tidsbegrenset karakter er ikke tatt med, med mindre de er viktige for det aktuelle saksområdet.

Tjenesteordninger mm.:

- Tjenesteordninger for diakon, kateket, kantor (KM 7/04)
 - o § 4. pkt. 3 annet ledd: «Kirkerådet kan godkjenne at personer med annen faglig jevngrad og relevant utdanning/praksis godkjennes som diakon.»
 - o § 9: «KM gir KR myndighet til å foreta mindre endringer i disse bestemmelsene.»

- KM gir KR fullmakt til å endre kvalifikasjonskravene for kateket, diakon og kantor slik at kravene lar seg forene med kvalifikasjonskravene for høyere utdanning (KM 6/02 pkt.1)
- Retningslinjer for kateketens og diakonens gudstjenestelige funksjoner
 - § 9: «KM gir KR myndighet til å foreta mindre endringer i disse bestemmelsene.»
- Forskrift om tilsetning av menighetsprest.
 - Det er opprettet en Evalueringsnemnd, bestående av 5 medlemmer som de respektive instanser oppnevner (ett medlem fra hhv. de teologiske fakultetene, de praktisk-teologiske seminarene og den tjenestemannsorganisasjonen som organiserer flest prester, og to medlemmer blant KMs leke medlemmer), jf. § 7 første ledd. Nemnda fatter vedtak om en person anses å inneha tilsvarende kompetanse som cand.theol. på nærmere gitte vilkår og dermed kan tilsettes som menighetsprest, jf. § 4. Kirkerådets sekretariat er sekretær for nemnda.
 - Evalueringsnemndas vedtak kan påklages til Kirkerådet etter nærmere regler om klageordning gitt av KM, jf. § 7 fjerde ledd.
 - Kirkemøtet har delegert til Kirkerådet å oppnevne en klageinstans, jf. KM 4/08, KM 10/99 pkt.1). Kirkerådet har oppnevnt KR/AU som klageinstans, jf. KR 37/11.
- Forskrift om autorisasjon av prester, diakoner, kateketer og kantorer i henhold til EØS-rådsdirektiv (KM 7/04 pkt.5)
 - KR gir autorisasjon dersom personen oppfyller vilkårene, jf. § 3,
 - KR utferdiger nærmere retningslinjer for utformingen av og innholdet i de meddelelser og bevis som skal utferdiges etter denne forskrift, jf. § 7 annet ledd. Dette blir ivaretatt av direktøren.
 - KR delegerer til direktøren å gjøre enkeltvedtak om autorisasjon etter Forskrift om autorisasjon av prester, diakon, kantor og kateket iht. EØS-avtalen (KR 36/05, KR 37/05)
 - Det vil her være klageadgang, jf. art. 51 i direktivet, men KR har ikke fastsatt noen ordning for det. Det vil være naturlig å legge det til KR/AU.

Valgregler

- Regler for valg av menighetsråd,
 - § 15.2: «KM gir KR fullmakt til å foreta mindre endringer i reglene»,
 - § 15,3: «KR kan gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av valget og utfylling av valget»
 - § 15.4: «KM gir KR fullmakt til å gjennomføre begrensede forsøk med ulike valgordninger. KR fastsetter nærmere vilkår for gjennomføring av slike forsøk.»
- Regler for valg av kirkelig fellesråd,
 - pkt. III: «KM gir KR fullmakt til å foreta mindre endringer i reglene»
- Regler for valg av prostiråd og formene for dets virksomhet
 - pkt III: «KM gir KR fullmakt til å foreta mindre endringer i reglene».
- Regler for valg av bispedømmeråd

- kap III§ 3-6: «KR avgjør i tvilstilfelle om og hvor en person har stemmerett eller er valgbar», tilsvarende bestemmelser i kap. VI § 2-2 og kap, VII § 2-2,
- kap. IV § 2-4 annet ledd: «Nærmere regler for valg av de sørsamiske representantene fastsettes av KR etter forslag fra Samisk kirkeråd.»,
- kap. VIII § 1-4: «Klager i anledning valget sendes KR som kan påby nytt valgoppgjør eller omvalg»,
- § 1-5: «KR kan samtykke i at det holdes utfyllingsvalg etter nærmere bestemmelser som det fastsetter.»,
- § 2-1: «KM gir KR myndighet til å foreta mindre endringer i valgreglene og til å gi utfyllende bestemmelser om reglene, herunder bestemmelser om nominasjonskomiteens arbeid, om manntall og utlegging av manntall, om utsendelse av valgkort, og om valg av sørsamisk representant.»
- Regler for valg av Kirkeråd
 - § 6-3: «KR avgjør i tvilstilfelle om en person er valgbar eller om en kandidat må tre ut av rådet» (KM 10A/97 § 9-5, jf. § 6-4)
 - § 7-2: «KM gir KR myndighet til å foreta mindre endringer i valgreglene». (KM 10A/97 § 7-2)

Regler for Kirkerådets virksomhet..

- Kirkerådet treffer sine vedtak i møte, jf. § 2.1 (møteprinsippet), men at lederen kan beslutte saken tatt opp i fjernmøte eller ved skriftlig saksbehandling når endelig vedtak avgjøres av et annet organ enn KR, dersom det er påkrev å treffe vedtak i saken før neste møte, eller at saken er så viktig at dette må anses som nødvendig jf. § 2.2
- Rådets leder har ansvar for å sette opp saksliste for det enkelte møte, jf. § 4.2. Dette blir i praksis ivaretatt av direktøren.
- Kirkerådet kan velge et arbeidsutvalg. Antall medlemmer i AU avgjøres av Kirkerådet. AU kan avgjøre saker av mindre betydning som ikke kan utsettes til neste møte i rådet. Avgjørelsen skal refereres i det første møte etter at avgjørelsen er truffet, jf. § 8.1
- Kirkerådet kan oppnevne utvalg til forberedende behandling av saker som hører inn under rådet, til å utføre særskilte verv, til å lede grener av rådets virksomhet og til å utføre særskilte angitte oppgaver innen Kirkerådets ansvarsområde, jf. § 8.2 Videre heter det: Slike utvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker som er lagt inn under utvalgets mandat hvor ikke annet er bestemt eller følger av lov, jf. § 8.3.
- Kirkerådet fastsetter i særskilt delegasjonsreglement hvilken myndighet som er tildelt rådets leder, arbeidsutvalget og daglig leder av rådet, jf. § 9.2.
- KM gir KR fullmakt til å foreta mindre endringer i disse reglene. Slike endringer skal legges frem for KM til orientering, jf. § 10.2. (Tilsvarende bestemmelser er tatt inn i virksomhetsreglene for kirkelig fellestråd, menighetsmøtet, prostiråd og bispedømmeråd (KM 19A-C/97)

Liturgisaker

- Regler for saksbehandling i liturgisaker:

- Liturgiske forsøkssaker behandles etter reglene her, men vedtak fattes av Kirkerådet (§ 7)
- Kirkerådet kan gi utfyllende bestemmelser (§ 9)
- Regional godkjenning av liturgiske forsøk m.m. (tidsbegrenset delegasjon):
 - KM ber KR om på sitt første møte i 2005 delegere mynde til biskopane til i reformperioden å godkjenne liturgiske forsøk i kyrkjelydar i eige bispedøme...Biskopen skal orientere Kyrkerådet om forsøk som er godkjent, samt utarbeide en evalueringsrapport. Biskopane kan delegere dette mynde vidare til prostane... KM delegerer til biskopane mynde til å godkjenne mindre avvik frå ei gjeldande liturgiske ordningane. (KM 10/04)
 - Forsøksperm for gudstjeneste og liturgi: KM gir KR fullmakt til å godkjenne de liturgier, liturgiske ledd og veiledninger som skal inn i Forsøkspermen (KM 20/91 pkt.2)
- Liturgi for vigsel
 - KM gir KR fullmakt til å gi utfyllende regler og til å gjøre mindre endringer i liturgiene og de alminnelige bestemmelsene for Ekteskap. (KM 7/03)
- Gravferdsliturgien
 - KM gir KR myndighet til å gi utfyllende bestemmelser og til å foreta mindre endringer i liturgiene og de alminnelige bestemmelser for gravferd. (KM 8/02 pkt. 3)
- Dåpsliturgier
 - KM bemyndiger KR til å tilrettelegge Ordning for nøddåp og Ordning for stadfesting av nøddåp slik at disse også kan omfatte voksne (KM 16/91 pkt.3)
- Særskilte pretekster
 - KM delegerer til KR å gjøre vedtak om særskilte pretekster. (KM 6/00)

Andre regler

- Kirkemøtets forretningsorden
 - § 1-2: «Tid og sted for KM fastsettes av KR» (KM 7/01). Bestemmelsen har KR videredelegert til direktøren, (KR 06/01)
- Regler for bruk av kirken
 - § 20: «KM gir KR myndighet til å foreta mindre endringer i reglene» (KM 15/99)
- Forskrifter for bruk av Dnks våpen
 - pkt.2 annet ledd og femte ledd: KR er gitt fullmakt til å godkjenne at våpenet får tilføyelser av heraldisk karakter, eller blir sammenstilt med andre emblemer. Fullmakten ivaretas av direktøren.
- Forskrift om ordning for døvemenigheter og døvepresttjenesten
 - § 7 oppnevning til Døvekirkenes fellesmøte, § 10 nærmere regler om sammensetning og valg av døvekirkelige organer og formene for deres virksomhet fastsettes av KM etter forslag fra Døvekirkenes fellesråd. Er delegert til KR (KM 8/99, KR 14/01, KM 5/04, KM 8/99 pkt.1)
- Forskrift om Dnks medlemsregister.
 - Kirkemøtet er behandlingsansvarlig for Dnks medlemsregister og administrerer registeret (§ 4)
 - KM fastsetter utfyllende retningslinjer som skal sikre nødvendig datakvalitet og tilgjengelighet for opplysninger fra registeret, og fastsetter

nærmere regler og rutiner for ajourhold, kontroll og oppdeling av opplysningene i registeret. Kirkemøtets myndighet etter denne forskrift kan delegeres til Kirkerådet (§ 11)

- Retningslinjer for bruk av liturgiske klær
 - o Biskopen bemyndiges til å godkjenne en albas stoff og utførelse og en stolas stoff, farge og symboler i lys av disse retningslinjer og med de presiseringer som finnes i den til enhver tid gjeldende veiledningsbrosjyre utarbeidet av Draktutvalget. I tvilstilfelle legger biskopen saken frem for Draktutvalget (KM 20/88, jf. KM 15/86). Bestemmelsen er foreldet og Draktutvalget er nedlagt.
- Liturgiske farger
 - o KM gjev KR fullmakt til, om naudsynt, å justere retningslinjene i forhold til den videre handsaming av gudstenestereforma (KM 10/10 pkt.4)
- Valgmenigheter
 - o KM delegerer til KR å godkjenne enkeltforsøk med valgmenigheter (KM 9/05). Myndigheten er videredelegert til direktøren, jf. KR 69/05,

Videre vil Kirkemøtet ut fra eget initiativ, for å ivareta de oppgaver Kirkemøtet er tillagt i medhold av kl § 24, kunne delegere til KR eller råd og utvalg, jf. § 24 femte ledd, for å ivareta oppgaver som hører inn under Kirkemøtet. Slike råd er bl.a. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd.

Som oversikten viser har Kirkemøtet delegert fullmakt til Kirkerådet på en rekke områder. Mange av disse gjelder myndighet til å foreta mindre endringer i regelverket som følge av endringer i annet lovverk eller utfyllende bestemmelser der det kan være påkrevd. Dette vil ofte være tale om en ren oppdatering eller ajourføring av regelverket. KR har således ikke fått myndighet til å gjøre endringer av mer innholdsmessig art, f.eks. å endre kvalifikasjonskravene o.l. Totalt sett vurderes det som Kirkemøtet har lagt seg på en svært forsiktig og begrenset delegasjonsprofil.

Som hovedregel gjelder at mindre endringer fastsettes av det valgte Kirkerådet, men endringer i form av presiseringer og tolkninger bør kunne delegeres til direktøren. Dette vil ofte være saker som det er behov for at det blir fattet vedtak relativt raskt, for eksempel i forbindelse med rundskriv osv. Det er imidlertid viktig at slike mindre endringer, presiseringer og tolkninger blir offentliggjort og stadfestet, ev. omgjort av Kirkerådet. Dette vil normalt ikke være saker det er naturlig å delegere til AU. Mindre endringer av prinsipiell karakter bør legges frem for Kirkerådet og mer kurante endringer, i form av presiseringer og tolkninger, bør delegeres til direktøren. Disse vil i aktuelle tilfeller bli sendt ut i form av rundskriv.

Nedenfor gis en kortfattet oversikt over beslutningsmyndighet som er delegert til KR/AU, til direktøren, administrasjonen eller sekretariatet:

Delegasjon til KR/AU:

En gjennomgang av Kirkerådets protokoller viser at det de senere år har vært relativt få saker som har vært delegert til KR/AU. I enkelte perioder har det vært flere møter i AU,

noe som også medførte at det var naturlig å be AU om å slutføre visse saker. Det var delvis saker av mer kirkepolitisk art, men kunne også være saker, som en primært ønsket å drøfte i det valgte rådet ev. i AU, og ikke overlate til sekretariatet.

I enkelte tilfeller er KR/AU oppnevnt som klageinstans, bl.a. vedr. klager i forbindelse med Evalueringsnemndas vedtak.

Nedenfor gis en oversikt over noen saker der KR/AU har fått fullmakt til å fatte vedtak:

- Uttalelse om NOU 2004:22: *Velholdte bygninger..* saken behandles av AU.(KR 5/05)
- Jazzmesse – Kirkens markering 2005. Saken behandles av AU (KR 7/05)
- Fullmakt til å behandle presesfunksjonen dersom det av hensyn til den politiske behandling blir endringer i tidsplanen (KR 27.5.2009)
- Til å tilsette gen.sekr. i SKR og kommunikasjonsdirektør, jf. personalreglement. § 9 nr.1 (KR 18/09 og 19/09)
- AU får fullmakt til å oppnevne til styret og medlem av rådsmøtet (Nasjonalt utvalg for pilegrimsarbeid, Stiftelsen Nidaros Pilegrimsgård) (KR 12/08)
- KR gir AU fullmakt til å ev. ha uformelle samtaler med aktuelle bispekandidater vedr. Sør-Hålogaland og Hamar (KR 19/06)

Delegasjon til daglig leder/direktøren

En gjennomgang av de senere års delegasjonsfullmakter til direktøren viser at det er forholdsvis få delegasjoner og at disse i hovedsak er begrenset til å klargjøre saker for behandling på KM, foreta supplerende oppnevninger eller ferdigstille høringsuttalelser. Delegasjonen går da til direktøren, ev. til sekretariatet eller administrasjonen i KR. Dette må forstås slik at all delegasjon som omtales som sekretariatet eller administrasjonen er å forstå som direktøren.

Direktøren

- KR delegerer til direktøren å fastsette tid og sted for Kirkemøte (KR 06/01)
- KR delegerer til direktøren å godkjenne forsøk med valgmenigheter (KR 69/05)
- KR gir direktøren fullmakt til å klargjøre saken for behandling på KM, (KR 70/11KIFOs evalueringsrapport om demokratireformen)
- KR gir direktøren fullmakt til å omdisponere innenfor Kirkerådets prosjekter tildeling til OVF (KR 6/10, 8/09, 8/08, 18/07)
- KR gir direktøren fullmakt til å foreslå 1. varamedlem til styret i OVF (KR 62/08)
- KR gir direktøren fullmakt til å oppnevne ny styrerepresentant i Kirkens Familievern (KR 40/08)
- KR gir direktøren fullmakt til å ferdigstille høringsuttalelsen til dept. til NOU 2007:6 *Formål for framtida* (formålsparagraf i barnehagen) (KR 47/07)
- Direktøren får fullmakt til umiddelbart, å inngå avtale med Oslo bdr vedr. etablering av regionale sentra innen kultursatsingen (KR 57/06)
- KR delegerer til direktøren å gjøre enkeltvedtak om autorisasjon etter Forskrift om autorisasjon av prester i hht EØS-avtalen. (KR 36/05) Tilsvarende gjelder for autorisasjon av diakon, kantor og kateket (KR 37/05)

Sekretariatet

- får fullmakt til å foreta nødvendige suppleringer i valg og oppnevninger i tråd med de innspill som kom på møtet (KR 4/11)

Administrasjonen i KR

- får myndighet til å gjøre nødvendige justeringer i salmeboka fram til KM 2012. (KR 47/11)
- får fullmakt til å oppnevne varamedlem til styret i Tilleggsgavefondet (KR 17/11)

Delegasjon til utvalg o.l.

I Regler for Kirkerådets virksomhet §§ 8.2 og 8.3, nevnt ovenfor i kulepunkt 4, kan utvalg oppnevnes og gis avgjørelsesmyndighet på nærmere fastsatte områder. Dette vil fremgå av utvalgets mandat og oppgaver. Jf. statutter for Samisk kirkeråd, statutter for Mellomkirkelig råd, mandat for Nemd for Gudstjenesteliv mv.

I saker som skal fram for Kirkerådet, vil det kunne åpnes for at slike utvalg tillegges innstillende myndighet, men normalt vil det være direktøren. Bl.a. heter det i mandat for NFG at NFG er rådgivende fagorgan for Kirkerådet og rapporterer til Kirkerådet. (KR 33/05) Dette skal og bør forstås slik at det rapporteres til direktøren, som legger saken fram for Kirkerådet.

Klageinstans

I enkelte saker der Kirkerådet er klageinstans, bør det vurderes om disse kan ivaretas av direktøren. Dette har bl.a. med fristen for behandling av slike saker.

I saker der direktøren fatter vedtak, vil Kirkerådet være klageinstans.

I saker der Kirkerådet fatter vedtak, vil det være uhensiktsmessig og lite praktisk å anse Kirkemøtet som klageorgan. Kirkerådet bør vurdere nærmere hvordan forvaltningslovens bestemmelser om «klage til overordnet organ», jf. forvl § 28, skal ivaretas på en forsvarlig måte. I en rekke tilfeller vil det være slik at når Kirkerådet er det organ som treffer vedtak i første instans selv om det skjer administrativt på vegne av rådet, vil Kirkerådet ikke kunne være klageinstans.

Forslag til utforming av Delegasjonsreglement for Kirkerådet

Fastsatt av Kirkerådetmed hjemmel i Regler for Kirkerådets virksomhet § 9. pkt. 2., jf. kirkeloven § 25, siste ledd.

§ 1. Bakgrunn og formål

Delegasjonsreglementet har til hensikt å definere oppgavefordelingen mellom Kirkerådet, leder, arbeidsutvalg og direktør slik at de oppgaver som ligger til Kirkerådet kan forvaltes på en effektiv, forsvarlig og korrekt rettslig måte. Myndighet kan også delegeres til utvalg som Kirkerådet oppretter.

§ 2. Generelle bestemmelser

Kirkerådet kan delegere myndighet til å avgjøre enkeltsaker eller saker på avgrensede områder, dersom ikke annet er bestemt. Kirkerådet har ikke gjennom delegasjonsreglementet frasagt seg retten til selv å utøve den delegerte myndighet.

Kirkerådets leder, arbeidsutvalg og direktør, plikter under sin bruk av delegasjonsfullmakten å hensynte at alle saker som etter Kirkerådets forhold må anses å være av uvanlig art, ha stor betydning eller være av prinsipiell karakter, likevel alltid skal behandles av Kirkerådet.

Delegert myndighet skal utøves i henhold til lover, forskrifter og retningslinjer gitt av Kirkerådet.

Delegert myndighet kan delegeres videre så langt det er lovlig adgang til det og annet ikke er bestemt.

I saker der leder, arbeidsutvalg eller direktør benytter delegasjonsfullmakten, skal vedtak i saken legges fram for Kirkerådet på førstkommende møte til orientering. Kirkerådet tar saken til etterretning, men har også mulighet for å behandle saken og ev. omgjøre vedtaket.

§ 3. Delegasjon av Kirkerådets oppgaver til leder

Rollen og oppgavene til lederen vil i hovedsak gå frem av Regler for Kirkerådets virksomhet, Reglement for representasjon på vegne av Den norske kirke.

I saker som Kirkerådet har behandlet, vil det normalt være lederen som uttaler seg på vegne av rådet, dersom ikke annet er bestemt.

For øvrig skal en som hovedregel legge til grunn at Kirkerådet primært delegerer fullmakter til direktøren som daglig leder.

§ 4. Delegasjon av Kirkerådets oppgaver til arbeidsutvalg

Arbeidsutvalget avgjør saker som iht. Regler for Kirkerådets virksomhet er delegert til Kirkerådets arbeidsutvalg. Dette vil normalt være saker av mer kirkepolitisk karakter, der Kirkerådet har gitt føringer som AU bes følge opp i sitt vedtak eller høringsuttalelse.

§ 5. Delegasjon av Kirkerådets oppgaver til direktør

Kirkerådets direktør er i kraft av å være daglige leder i Kirkerådet den som avgjør saker på vegne av rådet mellom dets møter, med de unntak og føringer som delegasjonsreglementet fastsetter. Daglig leder kan uttale seg på vegne av rådet.

Saker av prinsipiell betydning forelegges Kirkerådet. Dersom det av tidsmessige grunner ikke er mulig å behandle saker av stor prinsipiell betydning i samlet Kirkeråd, skal saken fortrinnsvis drøftes med arbeidsutvalget før den avgjøres. Dersom heller ikke dette er mulig, kan slike saker avgjøres av daglig leder etter samråd med Kirkerådets leder.

På områder der Kirkerådet har fått myndighet til å foreta mindre endringer i regler og forskrifter eller kan gi nærmere regler om enkeltbestemmelser, kan disse delegeres til daglig leder av virksomheten med mindre noe annet er fastsatt. I tvilstilfeller skal saken drøftes med lederen.

Daglig leder gis generell fullmakt til å foreta nødvendige presiseringer i bestemmelser hvor behovet for vedtak og avgjørelser er påkrevd. Som hovedregel bør slike vedtak og presiseringer sendes ut som rundskriv.

Daglig leder kan delegere sin myndighet videre i sekretariatet, dersom ikke annet er bestemt.

Daglig leder orienterer om beslutninger gjort i medhold av dette delegasjonsreglementet til Kirkerådet på den måten som anses hensiktsmessig.

§ 6. Delegasjon av Kirkerådets oppgaver til utvalg mv.

Der Kirkerådet har opprettet utvalg for å ivareta særskilte oppgaver, kan utvalget delegeres myndighet. Myndigheten skal fremgå av utvalgets mandat.

§ 7. Fortolkning

Dersom det er tvil om en sak skal behandles administrativt med hjemmel i delegasjonsreglementet, skal saken legges frem for Kirkerådet ev. KR's leder eller Arbeidsutvalget.

§ 8. Rapportering

Personer og utvalg som fatter beslutning på delegert fullmakt i hht til dette regelverket, skal orientere Kirkerådet om sine avgjørelser. Kirkerådet kan gi nærmere bestemmelser om slik rapportering.

§ 9. Ikrafttredelse

Delegasjonsreglementet trer i kraft straks.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Forslag om å fastsette et delegasjonsreglement medfører ingen nevneverdige endringer i forhold til innarbeidet praksis, og vil således ikke medføre noen konsekvenser mht. økonomi.

Implementering av delegasjonsreglement for Kirkerådet, utløser ikke behov for ressurser utover det som allerede ligger i driftsbudsjettet.